

[Diderichsen.]

rimeligere fra et hvilket som helst sagligt synspunkt, at disse to klenodier gik til Norge? Jeg tillod mig at gennemgå det væsentlige indhold af de to skrifter i mit forrige indlæg. Jeg mener, at det med utvetydighed fremgår, at skal der være tale om at udlevere netop disse to håndskrifter, må de da i al sagligheds navn gå til Norge.

Det telegram fra den islandske undervisningsminister, som blev højt læst af den højtærede minister, lå jo i virkeligheden på samme linje. Desværre fik jeg ikke helt fat i ordlyden, men så vidt jeg forstod, gik det ud på, at man fra islandsk side netop ikke ville modtage noget som helst, som med større ret kunne tænkes udleveret til Norge eller have særlig interesse for norsk historie og norsk kultur. Jeg vil derfor også gerne have oplyst på dette punkt ganske nøjagtigt, om ikke resultatet af dette islandske standpunkt netop må være det, som jeg har ønsket, nemlig at vi skulle vedtage en ændring af forslaget, så at Flatøbogen og Codex regius måtte gå ud i hvert fald i denne sammenhæng. Så måtte man senere drøfte, hvad der skulle ske med dem.

Endelig kunne jeg gentage mit spørgsmål fra før til den højtærede minister, om han i sit personlige liv er lige så glad for blankoveksler som i denne situation.

Poul Andreasen: Jeg skal ikke forlænge denne debat, men vil dog ikke undlade her fra tingets talerstol at sige, hvilket standpunkt jeg vil tage under afstemningen.

Vi færinger skylder islændingene tak for, at de har været fædre til disse håndskrifter. Disse islandske sagn og kvad er båret fra slægt til slægt inde i røgstuerne i de ældre færøske hjem. Jeg kan i denne forbindelse ikke lade være at tænke på Gretterskvadet, som selv siger, hvorfra det stammer:

„Ein er sögan ur Islandi komin skriva
i bök so vida.“

Meningen på dansk er nogenlunde denne: én er historien kommet fra Island o. s. v. Disse kvad har været af umådelig stor betydning for Færøerne både historisk, etisk og på anden måde.

Som jeg nævnte, vil jeg ikke forlænge debatten om juridisk, moralsk eller national ret til disse håndskrifter, men jeg kan ikke

lade være med at bemærke, at der er sket store forandringer også i Island, siden håndskrifterne kom hertil. Således er der sket forandring i styrelsesordningen, ligesom der er sket forandringer på forskningens område. Om vi kommer sagen nærmere, om der kommer yderligere udsættelse af håndskriftssagen, er tvivlsomt. Jeg vil stemme for det dagsordensforslag, der er fremsat af det ærede medlem hr. Dupont m. fl., og jeg vil stemme imod det ærede medlem hr. Diderichsens ændringsforslag og stemme for udleveringen af håndskrifterne til Island.

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Det ærede medlem hr. Diderichsen stillede mig nogle spørgsmål i forbindelse med min afvisning af det ændringsforslag, det ærede medlem har stillet, og spurgte, om jeg da ikke i hvert fald ville gå ind på, hvis disse bøger skulle afleveres, at det så var rimeligere, at de blev afleveret til Norge. Nu skal jeg ikke påtage mig den meget sagkyndige rolle, som det ærede medlem — måske en lille smule generet af, at jeg før påviste, hvem det var, der i virkeligheden tog mest hensyn til sagkundskaben i denne sag — nu vil tillægge mig. Men jeg vil gerne sige, at det fremgår ganske klart af svaret på spørgsmålet sidst om Codex regius og Flatøbogen — jeg tænker på bilag 5 fra forhandlingerne sidste gang med det svar, der blev afgivet af cand. mag. H. Beck-Nielsen og dr. Ole Widding som repræsentanter for Den arnamagnæanske Kommissions ordbog — at det i begge disse tilfælde — det er det ærede medlem heller ikke i tvivl om — drejer sig om islandske afskrifter. Det vil sige, at diskussionen om, hvem der har bevaret disse bøger for eftertiden, er meget let at besvare, for det har de islandske afskrivere, som er skyld i, at vi har disse bøger i dag. Jeg vil også gerne understrege, at i svaret fra de to herrer, som vi kan blive enige om er sagkyndige, siges det, som rigtigt er, om Codex regius, at det er uvist, hvor i Norden disse digte er blevet skabt.

Nu skal vi ikke genere vore kære norske venner; men uden videre tillægge dem førsteprioriteten til alt det, om hvilket det er uvist, hvor i Norden det er skabt, det skal vi nu heller ikke. Der foreligger altså ikke i det materiale, der findes her, nogen saglig